

Halászsati Lapok

A Magyar
Mezőgazdaság
melléklete

XIII. évfolyam

2012
június

A Magyar Haltermelők és Halászsati Vízterület-hasznosítók
Szövetsége információs és marketing hírlevele

SZERKESZTI: Szerkesztő Bizottság • FELELŐS SZERKESZTŐ: Hajtun György
E lapszámunk a Vidékfejlesztési Minisztérium támogatásával készült.

A folytonosságon van a hangsúly

A XXXVI. Halászsati Tudományos Napokat Dr. Jeney Zsigmond nyitotta meg, aki ez év január 26-a óta megbízott főigazgatóként vezeti a HAKI-t. Nem csupán a HAKI Napok eseményei okán kérdeztük a mb. főigazgatót, hanem azért is, mert az elmúlt hónapokban az intézet rendezte tagsági viszonyát a Magyar Haltermelők és Halászsati Vízterület-hasznosítók Szövetségében is.

• Főigazgató úr, bár a szakmabeliek jól ismerik Önt és munkásságát, mégis arra kérem, mondjon néhány szót az eddigi szakmai pályafutásáról.

– Még kimondani is sok, de 1977 augusztusa óta dolgozom a HAKI-ban kutatóként. Ez az első, és reményeim szerint az utolsó munkahelyem. Kutatási területem a környezeti stressznek a halbetegségek kialakulásában betöltött szerepének vizsgálata volt, ebből készítettem a kandidátusi értekezésemet is. Ázsiai munkám után a betegség ellenállóképes genetikai alapjait vizsgáltuk a ponty génbanki változatosságára alapozva. Ennek kiemelkedő szakasza volt az általam koordinált EU-projekt, az EUROCARP. Az eredményeimből megjelent 42 jegyzett közleményem majd 50-es úgynevezett kumulatív impaktfaktor és több mint 300 független idézettség jellemzi objektíven, azaz a nemzetközi tudományos közélet mérése szerint. Néha rám szólnak, hogy ennyiből már illene megírni a következő szintű tudományos dolgozatot. Volt néhány év megszakítás kutatómunkámban, amikor Délkelet-Ázsiában dolgoztam. 1994-től 1997-ig Vietnámban egy olyan fejlesztési projektnek voltam a szakmai irányítója, amely a dél-vietnami Canthoi Egyetem Akvakultúra Tanszékét fejlesztette, a HAKI hajtotta végre, és a holland kormány finanszírozta. Azután pedig a Mekong folyó Bizottság (MRC) nevű nemzetközi fejlesztési szervezet által végrehajtott projektnek voltam a szakmai vezetője. Ez utóbbi projekt a vidéki akvakultúrás szaktanácsadást fejlesztette Vietnámban és Kambodzsában 1998 és 2000 között.

Dr. Jeney Zsigmond mb. főigazgató

• Ezek szerint Ön jól ismeri az ázsiai viszonyokat.

– Ázsia és az ázsiai akvakultúra rendkívül színes és eredményes. A fejlesztésén dolgozni nagy kihívás. Nem csak dolgoztam, hanem sokat tanultam is ez alatt a hat év alatt. Persze, más a gondolkodás, a kultúra, a körülmények, mint idehaza vagy Európában.

• Sokan meglepődtek, ugyanakkor örömeiket is kifejezték akkor, amikor a HAKI bejelentkezett a MAHAL-nál, hogy helyreállítsa a tagsági viszonyát. Miért döntöttek úgy, hogy visszalépnek a MAHAL-ba?

– Azért, mert én is és a kollégáim többsége is úgy gondolja, hogy a HAKI állami intézmény, és az ágazat egészéért dolgozik. Nekünk semlegesnek kell maradnunk a ter-

Tartalom:

Középpontban a természetesvíz-gazdálkodás	2
Lesz természetesvízi stratégia	3
A halas stand sikere	4
Kárókatona-szabizottság alakult	5
Kidolgozták a munkaprogramot	6
Stratégiai kérdés a korszerű vízgazdálkodás	7

melő szféra „belügyeivel” szemben. Ott a helyünk a termelői szervezetekben, ha egy van, akkor egyben, ha kettő van, akkor kettőben. S azt is gondolom, hogy egyik szervezetben sem szabad vezető szerepet vállalnunk. Ha már ott vagyunk, akkor az együttműködést kell keresnünk, s ezt a szándékot kell erősítenünk.

• Ha az együttműködést említette, úgy gondolom, hogy az egyik ága a pontytenyésztő tagozat tevékenységének megújítása lehet.

– Amennyire én tudom, ez a munka most kicsit akadozik. Egyetértek abban, hogy a tagozat tevékenységét meg kell újítani, már csak azért is, mert a ponty a legfontosabb halfajunk. A több mint harminc tájfajta óriási genetikai értéket is hordoz, kár lenne veszni hagyni azt a tenyésztői munkát, ami létrejött Magyarországon. Azt mondhatom, hogy partnerek vagyunk ebben is.

• A HAKI Napok megnyitóját Ön tartotta, s szokatlan módon az intézetben kialakult új helyzetről is számot adott. Megint csak azt kérdezem, hogy miért?

– Azért, mert nem lehetett szó nélkül hagyni azt, hogy húsz év után nem dr. Váradi László nyitja meg a szép hagyományokkal rendelkező rendezvényt. A HAKI-hónlapra közösen írt hírből idéztem: „2012. január 25-én Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter felmentette a munkavégzés alól Dr. Váradi Lászlót, a HAKI főigazgatóját, nyugdíj jogosultságára tekintettel. A főigazgatói pályázati eljárás lezártaig Dr. Jeney Zsigmond a HAKI megbízott főigazgatója, a vidékfejlesztési miniszter 2012. január 26-ai levele alapján.” A továbbiakban arról beszéltem, hogy mik a tennivalóink. Nehéz

(Folytatás a 2. oldalon)

(Folytatás az 1. oldalról)

feladat 21 év után vezetőt váltani, különösen válságos időben. De ha már ez történt, akkor ügyelnünk kell a folytonosság fenntartására és a szervezet finomhangolására. Feladatunk a „VM-háttérintézmény szerepének” erősítése, miként az is, hogy a termelői érdekképviseleti szervezetekkel való együttműködést erősítsük. Ezért is újítottuk meg a MAHAL-tagságunkat, miközben a MASZ-tagságunkat is fenntartjuk. Új, hosszú távú együttműködési szerződést írunk alá a MOHOSZ-szal, továbbá a halas egyetemekkel is megkötjük a kapcsolatainkat. Több és jobb kutatással kell a gazdálkodókhöz fordulnunk. Igaz ugyanis az az állítás, hogy a HAKI elsősorban az államé, másodsorban az ágazaté és harmadsorban a miénk, az intézet dolgozóié. És mivel két önkormányzat – Szarvas és Békésszentandrás – területén fekszünk, így egy kicsit ők is az intézet tulajdonosai.

• **Milyen kihívásokkal kell szembenéznünk?**

– A legnagyobb kihívás az intézet további finanszírozása. A költségvetésünk három forrásból tevődik össze. Egyharmad részét

az állam adja támogatásként, egyharmad részt a nemzetközi és hazai K+F projektekből nyerünk és egyharmad rész a saját bevétel, ami termelésből és szolgáltatásból áll. Nagyon nehéz így vinni egy intézetet, különösen fájó ez akkor, amikor a hasonló profilú akadémiai agrár-kutatóintézeteknél 80–85 százalékos az állami támogatás. Pedig velünk is versenyeznünk kell, amikor az eredményeinket meg akarjuk jelentetni a hazai és a nemzetközi szaklapokban. További sajátosság és nehézség, hogy jelenleg nagyon szűkek a hazai pályázati források. Talán enyhül egy kicsit a feszültség azzal, hogy áprilisban újra megnyitották a Nemzeti Innovációs Hivatal pályázatait. Ágazatunk sajátossága a Halászati Operatív Program, amelynek 3. tengelye finanszírozhatna úgynevezett innovatív projekteket is. Ennek kétsége nagy probléma, esetleges elmaradása pedig, beláthatatlan következményekkel járna. A szakmai kihívás az ágazati igények, a nemzetközi szakmai trendek és az intézet lehetőségeinek az összehangolása.

• **Az idei HAKI Napokon kiemelt témaként szerepeltek a természetes vizek és az azokon való gazdálkodás. Miért pont ezt a témakört választották?**

– Több oka is van ennek. Az egyik az, hogy a HAKI Napok keretében régen foglalkoztunk már ezzel a témakörrel kiemelten. A másik, ami aktualitást adott e témának, az a *Bardócz Tamás* VM osztályvezető előadásában elhangzott tény, hogy folyik a szakmai előkészítése az új halászati törvénynek. Ez valószínűleg az egyik legfontosabb szakmai eseménye lesz az ágazat életének az elkövetkező hónapokban. Így nagyon jól kapcsolódott a napirendhez *Bíró Péter* akadémikus előadása is, aki áttekintést adott a természetes vizekről és az ott folyó halgazdálkodásról. A témaválasztás nem jelentette azt, hogy a tógazdasági és az intenzív haltermelést figyelmen kívül hagytuk volna. Ezek a területeken is érdekes eredményekről számoltak be a kollégák. Amit még megjegyeznék: válság ide, válság oda, sokkal több volt a résztvevő (több mint 170-en regisztráltak), mint tavaly, ami jelzi, hogy a Halászati Tudományos Napokra szükség van. A másik megjegyzésem, hogy nagyon sok fiatal kutató hozta el, és mutatta be az eredményeit.

• **Lesz folytatás?**

– Ha rajtunk múlik, igen! Egy 36 éves hagyományt nem szabad megszakítani.

– H. Gy. –

Középpontban a természetesvíz-gazdálkodás

Május 23–24-én tartották meg Szarvason, a Halászati és Öntözési Kutatóintézet szervezésében a halászati ágazat idei kétnapos tudományos tanácskozását, a HAKI Napokat. A konferencia a szervezők intézetében folyamatban levő változások ellenére is a folyamatosságot, nyugalmat és a kialakult hagyományok tiszteletét tükrözte vissza. A nagyszámú résztvevő a szakma minden szegmensét képviselte.

A hagyományos halastavi és intenzív akvakultúrában termelőknél kívül nagy számban megjelentek a halas tudományokkal foglalkozó egyetemek oktatói és doktoranduszai, valamint a társágzatok képviselői is. A számok tükrében megállapítható, hogy a résztvevők, az előadások és poszterek száma meghaladta a korábbi évét. A 172 regisztrált résztvevőnek az előadók 24 előadás és 16 poszter segítségével ismertették az elmúlt év kutatómunkájának eredményét.

Az előadások a természetesvízi halászat, az intenzív akvakultúra, a halegészségügy, a halgenetika, valamint a haltermelési technológiák és takarmányozás témakörökre terjedtek ki. Az egyes szekciók előadásai a szakma elismert képviselőinek vezetésével kerültek bemutatásra. A természetes vizek szekciókat *Dr. Csoma Antal*, *Zelei Ágnes*, *Gönczy János* és *Füstös Gábor* elnökölte. A halegészségügy eredményeit *Dr. Molnár Kálmán* és *Dr. Láng Mária* segítségével ismerhettük meg. A halgenetika szekciót *Dr. Bercsényi Miklós* és *Dr. Urbányi Béla* felügyelte, a haltermelési technológiák és takarmányozás szekcióban *Dr. Németh István* és

Hoitsy György segítette a fiatal kutatókat előadásuk megtartásában. A barramundi szekciót *Borbély Gyula* és *Dr. Stündl László* vezette, a poszterek két fiatal kutató, *Dr. Lehoczky István*, *Dr. Müller Tamás* és egy-egy pohár villányi bor doppingja mellett kerültek bemutatásra.

A konferenciát *Dr. Jeney Zsigmond* mb. főigazgató nyitotta meg. A rövid köszöntőjét követő, nyitóelőadásban tájékoztatást adott az intézet jelenlegi helyzetéről, kutatási stratégiájáról, az ágazattal és az egyetemekkel kialakítandó új együttműködési elképzelésekről, közös pályázati tervekről. Ezt követően röviden megemlékezett a tavalyi konferencia óta elhunyt szakemberekről és kutatókról. Sajnos a sors akaratából az elmúlt évben két neves szakemberrel (*Szakál Tamás* és *Selmeczi Tibor*), valamint három nemzetközileg is elismert kutatóval (*Wojnarovich Elek*, *Entz Béla*, és *Tátrai István*) lett szegényebb a hazai halásztársadalom.

A legnagyobb vízi országutunk a Duna

A konferencia előadásait felvezető beszé-
dében tájékoztatta a hallgatóságot, hogy az
idei konferencia kiemelt témája a termé-
szetes vizekkel kapcsolatos és a plenáris
előadások is erről fognak szólni.

A plenáris előadások előtt megadta a
szót *Vajai Lászlónak*, aki mint a VM Vadászati
és Halászati Főosztályának vezetője vett
részét a tanácskozáson. A hallgatóság tájé-
koztatást kapott tőle az ágazatot érintő mi-
nisztériumi szervezeti változásokról, a vár-
ható törvénykezési munkáról, valamint a
közelmúlt történéseiről, a közeljövő várható
pályázati lehetőségeiről.

Bíró Péter akadémikus, az MTA Ökológi-
ai Kutatóközpont Balatoni Limnológiai In-
tézetének igazgatója a „Természetesvízi
halgazdálkodás aspektusai” című plenáris
előadásában a Balaton példáján részletes
áttekintést adott a természetes vizeken folyo-
tatott halászati tevékenység és a vízterek
tényleges biológiai termelőképessége kö-
zötti összefüggésekről.

Bardócz Tamás, a VM osztályvezetője elő-
adásában részletesen szólt az új halászati
törvény kodifikációs előkészítő munkálatairól.
Felhívta a figyelmet a jogi környezet
változása miatt szükséges módosításokra,
az azokból adódó egyeztetési munkákra,
problémákra.

A konferencia tudományos részében,
először a Balaton szekcióban öt előadás
hangzott el, melyek átfogó képet adtak a tó
halgazdálkodásának helyzetéről, jelenlegi
halállományáról, valamint az ott élő busa
környezeti hatásairól. A hallegészségügyi
előadások többsége is a Balatonnal volt
kapcsolatos.

A konferencia első napját egy új akva-
kultúrában tenyésztett halfajról, a barra-
mundiról szóló öt előadás zárta.

A hagyományos konferencia-fogadáson,
az ünnepien feldíszített helyi Korona étte-
remben a mintegy 150 résztvevő megcso-
dálhatta a szarvasi Tessedik Táncgyűttes
fiatal táncosainak a Kárpát-medence kü-
lönböző táncából összeállított műsorát. Ezt
követően jó hangulatban, a finom vacsora
és a jó borok mellett hajnalig vitathatták
meg a konferencián elhangzottakat, a szak-
ma elmúlt időszakának történéseit, jövőbe-
ni terveit.

A konferencia második napján, három
természetes vizekkel foglalkozó és két
halgenetikai előadást követően a „Halter-
melési technológiák és takarmányozás” té-
makörben főleg a fiatal generáció képviselői
adtak számot hat előadásban kutatásaik
eredményeiről. A konferencia zárszavában
Dr. Jenei Zsigmond mb. főigazgató a szemé-
lyes és másoktól hallott reflexiók alap-
ján hasznosnak és sikeresnek értékelte a
kétnapos tanácskozást és annak témavá-
lasztását. Kifejezte a kutatók együttműkö-
dési szándékát a szakma képviselőivel, és
kérte a szakma képviselőinek segítségét az
intézet munkájához. Végezetül a jövő évi
konferenciára szóló meghívással zárta be a
tanácskozást.

Józsa Vilmos

Lesz természetesvízi stratégia

**A MAHAL Országos Horgászjegyhez Vízterületet Biztosítók (OHVB) tago-
zata a legutóbbi ülésén a természetes vizek gazdálkodásáról szóló stratégia-
tervezetet is megvitatta. Csoma Gábor, a szövetség társelnöke szerint két
éve határozta el a tagozat, hogy közös álláspontot kell kialakítani ebben a
témakörben, mivel ekkor nem csak a szövetség neve változott meg, hanem
új stratégiát is elfogadott a megújult szervezet. Akkor azt is elhatározták,
hogy a MAHAL – tagjai érdekeit védve – továbbra is folytatja munkáját az
ágazati ügyek hazai és nemzetközi képviseletében, de tevékenységében
nagyobb súlyt kap a természetesvízi halfogás, és annak fenntarthatósága.**

Csoma Gábor személyes felelősséget érez az
iránt, hogy a stratégia megalkotása késik.
Véleménye szerint hamarabb kellett volna
elkészíteni az iránymutatót. Markánsan
kell megfogalmazni a természetes vizek
gazdálkodók céljait, lehetőségeit. Mára
azonban már elkészült egy eléggé átfogó,
terjedelmes tanulmány, amely azonban
még nem nevezhető stratégiának.

A tanulmány kiváló alapanyagot szol-
gáltat a stratégia megfogalmazásához. A
tagozati ülésen arról döntöttek, hogy fel-
kéri *Balogh Józsefet* és *Orosz Sándort*, hogy
ők is fogalmazzák meg a maguk koncepcio-
nális elképzeléseit. Három természetes-
víz-hasznosító, a Győri „Előre” Htsz veze-
tője, *Szilágyi Gábor*, a Balatoni Halgazdál-
kodási Nonprofit Zrt.-től *Füstös Gábor* ve-
zérigazgató, és a társelnök, Csoma Gábor,
aki a Halász Kft. ügyvezetője (vagyis a „Gá-
borok Tanácsa”) ugyancsak készít egy kon-
cepcionális anyagot, s az elkövetkezendő
hetekben a két koncepció összegyűrásából
áll majd össze a stratégia.

A szövetségnek készülnie kell a 2015
utáni időszakra, amikor a halászati hasz-
nosító szerződések lejárnak és az új pályá-
zati kiírásra kell felkészülni. Jelenleg is az
az érdek az elsődleges, hogy a mostani víz-
hasznosítók megőrizték státuszukat. Ehhez
azonban rengeteg akadályt kell legyőzni,
s nem csak adminisztratív akadályokról van
szó, hanem a szakmán kívülről jövő támadá-
sok egy része megalapozatlan, ám a hasz-
nos kritikát is észre kell venni bennük,
mert csakis így javíthatunk a gazdálkodás
minőségén, hangsúlyozta a társelnök. A
már említett két koncepcióban olyan közös
problémákra kell keresni a megoldásokat,
mint például a halórzés erősítése, az élő-
helyek fejlesztése, a halállomány szinten
tartása, a természetes vizek vízminőségé-
nek javítása.

De az egyik legfontosabb aktuális fel-
adat a halászati törvény módosítása, mivel
a jelenleg hatályos törvény szerint nehéz
„normális” gazdálkodást folytatni a termé-
szetes vizeken. A társelnök saját példával
erősíti meg súlyos állítását. A Halász Kft. a
Tisza középső szakaszán, 2560 hektáron
nyerte el – ez a Tisza folyó 146 kilométe-

Csoma Gábor társelnök

res szakaszát foglalja magába – a halászati
jogot. A Szolnok Megyei Kormányhivatal
azonban úgy döntött, hogy az ártéren be-
lül vizeken, amelyek a Tisza kiöntésekor
és visszahúzódásakor keletkeznek – mivel
nincsenek összeköttetésben a folyóval –
nem folytathatnak ellenőrzést, nem adhat-
nak ki horgászengedélyt, nem menthetik a
halat, magyarul semmit nem tehet a cég.
Így viszont nem lehet halgazdálkodni a fo-
lyószakaszon, mivel a jelenlegi halászati
törvény sem teszi ezt lehetővé. Az új tör-
vény már elkészültek a javaslatok, ame-
lyek tisztázzák ezt az anomáliát is, jelentet-
te ki a társelnök.

A szövetségben belül össze kell hangolni
a munkát, jelentette ki Csoma Gábor.
„Tudjunk egymásról, ki mit tesz az általa
kezelt természetes vizeken, mert akkor a
problémák egy jelentős része is megoldó-
dik. Ha összefognak a gazdálkodók, akkor
a mindenkit érintő kérdésekben hatékony-
abban lehet a megoldást keresni. Persze
a helyi „specialitásokat” továbbra is fenn
kell tartani, meg kell őrizni, hiszen egy-egy
területnek éppen ezek adják a legnagyobb
vonzerőt. A cél az, hogy mindenki igényét
megfelelő színvonalon szolgáljuk ki, le-
gyen az horgász, halász, madarász, környe-
zetvédő, s minden természetvédő, -szerető
látogató” – mondta végezetül a társelnök.

H. Gy.

A halas stand sikere

A XIX. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napokon a magyar halászati ágazat második alkalommal kapott lehetőséget arra, hogy bemutathozzon a nagyközönség és az agrárágazat többi szereplője előtt. Hagyományosan a Hód-Mezőgazda Zrt. rendezi meg a magyar mezőgazdaság egyik legrangosabb szakmai találkozóját Hódmezővásárhelyen, amelyre az idén május 11–13. között került sor.

Az akváriumokban a Halászati és Öntözési Kutatóintézet kecsegét, lénai tokot, fekete amurt és tilápiát; a Hortobágyi Halgazdaság Zrt. hortobágyi tükrös és hortobágyi pikkelyes pontyot, fehér amurt, szürke harcsát és compót; az Aranyponty Zrt. csíkos sügért, csukát, süllőt, aranykárászt, keszegféléket, a kerti tóban koi pontyokat mutatott be.

A halakkal berendezett akváriumok mellett fotók – a halászat jelenét és közelmúltját bemutató tábla és képdekoráció –, valamint eszközgyűjtemény színesítette és tette vonzóvá a kiállítóhelyet, amit egy színes pontyokkal telepített, kisméretű tavat kettészélő hídon át lehetett megközelíteni. A sátoron belül kóstoltató pultot, vetített filmes teret, tárgyalót és pihenő blokkokat alakítottak ki. A kiállítást megtekintette és gratulált a látványhoz többek között *Feldmann Zsolt*, a VM szakállamtitkára, a szakmai felügyeltek és a társaságatok

képviselői, akikkel érdemi megbeszélések folytak szakmai kérdésekről.

A sátor zsúfolt volt, kivéve az utolsó nap délelőttjét, az esős időjárás miatt. A berendezett akváriumokban úszkáló halak különösen a gyerekeket nyugtázták le, de a horgászok is rácsodálkoztak a még csak esetleg fényképen látott halfajokra. A fiatal korosztály számára *Bozánné Békefi Emese*, a HAKI munkatársa szervezett programot, játékos vetélkedő keretében válaszolhattak a feltett tesztkérdésekre. Színezhettek az Aranyponty Zrt. által felajánlott halas kifestő segítségével, és halas rajzokra ragasztgathattak valódi halpikkelyeket.

A halas termékek kóstoltatása előre borítékolhatóan mindig sikeres. A Győri Előre HTSZ füstölt afrikai harcsával és egy különleges halpástétommal készült. A Hortobágyi Halgazdaság Zrt. irdalt pontyfilével rukkolt elő, amely egyedi fűszerezé-

sével nagy sikert aratott. A Szarvasi Horgász és Halas Gasztronómiai Napok szervezői, a Víz-Hal-Ember Közhasznú Alapítvány munkatársai egy új termékkel, a Szarvasi Halburgerrel osztatlan elismerést vívtak ki maguknak, még a szakma szereplői között is. Ez a termék 100 százalékban afrikai harcsa filéből készül, rendkívül ízletes, és a célcsoportnak számító gyerekek imádták. Az alapítvány kóstoltatott még harcsa tatárt és afrikai harcsa fasírtot is. A sikerre jellemző, hogy összesen 5600 adagot osztott szét a közönség számára a „Szarvasi Halas Napok” stábjában, amelynek teljes alapanyag-szükségletét a Szarvas Fish Kft. biztosította.

A halmarketing fontosságát bizonyította ez a rendezvény is, hiszen sokan úgy távoztak a halas sátorból, hogy keresni fogják a bemutatott termékeket.

Kakuk Csaba, Lévai Ferenc

A MAHAL és a GYŐRI ELŐRE HTSZ közös rendezésében kerül sor a XXXVIII. Országos Halfőző Versenyre Győrben

2012. augusztus 25-én 10 órától

Helyszín: GYŐR, ARANYPART

Fővédnök: *Borkai Zsolt* (Győr polgármestere) ☞ Védnök: *Dr. Kardeván Endre* (VM államtitkár)

A verseny egyik célja a halételek népszerűsítése. Ennek érdekében a látogatók „kóstolójegyet” vásárolhatnak, amit a versenyzők által készített „remekművek” megkóstolására is beválthatnak. A színpadon 10 órától zenés műsor és más szórakoztató programok várják a látogatókat.

Nevezési határidő: 2012. június 15.

A halfőző verseny nevezési díja: 1 halétel készítése esetén 4000 Ft ☞ 2 halétel készítése esetén 6000 Ft

A rendezvényről további tájékoztatást ad *Schmidtné Vizi Hajnal* (MAHAL) Tel.: 06/1-355-7019 vagy 06/30-310-8978,

Verseny kategóriák: **Dunai jellegű halászlé** ☞ **Tisza-Körösi jellegű halászlé** ☞ **Afrikai harcsa különlegességek** ☞ **Egyéb halétel (kivéve: afrikai harcsa)** ☞ **Győriek a bográcsnál**

Díjazás: Minden kategória első három helyezettje értékes ajándékot kap. Minden fokozatba sorolt étel készítője oklevélben részesül. Az abszolút győztes egy évre hazaviheti „Az ország legjobb halfőzője” vándorszerleget és elnyeri az ezzel járó 150 000 Ft értékű utazási jegyet, melyet az AB AGRO Utazási Irodában válthat be.

Minden érdeklődőt várunk szeretettel, a rendezőség nevében:

Dr. Németh István
MAHAL-elnök

dr. Orosz Sándor
MAHAL-igazgató

Szilágyi Gábor
Győri Előre HTSZ ügyvezető elnök

Kárókatona-szakbizottság alakult

A Vidékfejlesztési Minisztérium (VM) Erdészeti, Halászati és Vadászati Főosztálya és Természetmegőrzési Főosztálya 2012 elején szakértői munkacsoport létrehozásáról döntött, amelynek célja a magyarországi kárókatona (Phalacrocorax carbo) jelentősen megnőtt állományához kapcsolódó problémák kezelése. A döntés Dr. Kardeván Endre és Dr. Illés Zoltán államtitkár megállapodása alapján született, melyet követően 2012 márciusában sor került az első szakértői találkozóra. A munkacsoport fő feladata, hogy meghatározza azokat a lehetőségeket és feladatokat, amelyek a probléma kezelésére nemzeti hatáskörben elvégezhetőek. A cél az, hogy az uniós szinten ide-oda tologatott probléma kezelését minél inkább helyben, nemzeti szinten oldjuk meg, még akkor is, ha ez csak tüneti vagy rész megoldásokat adhat egy európai problémára.

Az ülésen a VM Természetmegőrzési Főosztály, illetve az Erdészeti, Halászati és Vadászati Főosztály, a Nyugat-magyarországi Egyetem, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület, öt Nemzeti Park Igazgatóság, a Magyar Haltermelők és Halászati Vízterület-hasznosítók Szövetsége, a Magyar Akvakultúra Szövetség, a Magyar Országos Horgász Szövetség, az Országos Magyar Vadászati Védegylet és az Aranypony Halászati Zrt. képviselői cseréltek véleményt.

A szakértői találkozó során a kárókatona-állomány magyarországi elterjedésével és méretével kapcsolatos legújabb adatokat tekintették át a résztvevők. A nyolcvanas évektől kezdődően folyamatosan növekedő kárókatona-állomány halállományra és az egyéb madárfajokra gyakorolt hatása a halászati és az akvakultúra ágazatot, továbbá a természetvédelmet érinti, és egyre nagyobb gazdasági jelentőséggel bír. A minisztérium felé történt számos tárgyi megkeresés, illetve a nemzetközi fórumokon és konferenciákon elhangzottak indokolták, és egyre sürgetőbbé teszik átfogó és összehangolt szakértői lépések előkészítését.

A szakbizottsági ülésen részletesen bemutatták az Európai Unió madárvédelmi és élőhelyvédelmi irányelveinek vonatkozó részeit, a nemzeti természetvédelmi jogi keretet, illetve a tógazdasági és természetesvízi károk mérséklésének lehetőségeit. A faj Magyarországon nem védett faj, azonban állománya az uniós madárvédelmi irányelv alapján – ami kimondja, hogy általános védelmet kell biztosítani valamennyi, az unió területén természetesen előforduló madárfajnak –, csak meghatározott módokon kezelhető. Közegészségügyi okból, továbbá a légi közlekedés biztonsága, valamint az okszerű mezőgazdasági termelés biztosítása érdekében – amennyiben természetvédelmi érdeket nem sért – a kárókatona riasztása, elejtése, gyérítése, állományának szabályozása engedélyezhető. A riasztás a védett természeti területeken kívül július 1. és február 28. között engedély nélkül végezhető.

A kárókatona gyérítését is engedély nélkül végezheti a külön jogszabályok alapján kijelölt vadászatra jogosult, valamint a halászati ór a halállományokban keletkezett károk mérséklése érdekében, amennyiben tevékenységét az ingatlan tulajdonosával, illetve jogszertű használójával megállapodást kötve, védett természeti területen, illetve különleges madárvédelmi területen kívül, szeptember 1. és január 31. között, a vadászat rendje megsértésének nem minősülően, valamint nem tiltott vadászati eszközök-

FOTÓ: BÉCSY LÁSZLÓ

kel és módszerrel, valamint az okszerű vadgazdálkodás akadályozása nélkül végzi. A kárókatona gyérítése során ólomsörét használata tilos.

A megbeszélésen a haltermelők és a természetes vizek hasznosítói azon az állásponton voltak, hogy haladéktalanul meg kell kezdeni a hazai fészkelő állományok gyérítését, mert az egész évben itt táplálkozó állomány is nagyobb már, mint amit a vizeink képesek eltartani.

A természetvédelmi szakemberek, továbbá a Nyugat-magyarországi Egyetem képviselője ezzel szemben azon a véleményen voltak, hogy a károkat elsősorban a vonuló állományok okozzák, és a fészkelő madarak kilövésével nem érhető el jelentős állomány-

csökkenés. Amennyiben a termelők és a halászati hasznosítók mégis a fészkelő állomány ritkításával akarják csökkenteni kárait, a kilövéses ritkítás helyett inkább a tojásrakkozás a javasolt természetvédelmi szempontból. Ez azonban a fészkek elhelyezkedése miatt a gyakorlatban sokszor nem megoldható. A szintén jelenlévő vadász érdekvédelmi képviselő elmondta, hogy a fegyveres gyérítést mindenképpen a helyi vadászati hasznosítóval kell egyeztetni, és célszerű őket érdeklétté is tenni a ritkítás elvégzésében.

A találkozó során megállapodás született egy mintaterület kijelöléséről, ahol az állományszabályozás különböző módjainak hatásai vizsgálhatóak. A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság képviselője, és az Aranypony Zrt. megállapodott a Kis-Balaton egy részének (KVBR I. ütem) mintaterületként való kijelöléséről. A területen az Aranypony Zrt. elvállalta az állománykezelést és a hatásainak vizsgálatához szükséges adatgyűjtést, és megkezdte az egyeztetést az igazgatósággal. A Fertő-Hanság Nemzeti Park működési területén ugyancsak lehetőség nyílt egy homogén kárókatona-telep mintaterületként való kijelölésére. Az eredmények alapján lehet végiggondolni az ország más területein is alkalmazható esetleges további lépéseket.

A szakértői csoport megállapította, hogy a monitorozásnak pontos és rendszeres adatgyűjtésre kell épülnie, így ennek kapcsán az összes érintett szervezet összefogására szükség van. A jövőben ezért a nemzeti park igazgatóságok, a halászati hasznosítók, az érdekvédelmi és más szervezetek közös számlálásokat kezdeményeznek, az adatokat pedig folyamatosan rögzítik. Gyérítés esetén a kilőtt egyedek darabszámát és a gyérítések során talált gyűrűk adatait a gyérítés végzőnek jelentenie kell a működési terület szerint érintett nemzeti park igazgatóságnak. A Vidékfejlesztési Minisztérium célja, hogy a nemzeti park igazgatóságokkal együttműködve összesítse a jelentős költő-, illetve gyülekezőhelyeken előforduló madárállomány méretét, annak változását, illetve az ország különböző területein végzett kezelések és egyéb hatások következtében megfigyelhető állományváltozásokat.

A minisztérium kezdeményezésére megállapodás született olyan útmutatók kialakításáról, amelyek egyfelől a halászati hasznosítóknak és a halgazdálkodóknak, másrészt a hatóságoknak nyújtanak majd segítséget a kárókatona kezelésének hatékonyabb és egységes végrehajtási lehetőségeiről, illetve a nemzeti park igazgatóságok tapasztalatai alapján összefoglalja és leírja a legjobb kezelési gyakorlatokat. (További információk találhatóak a halaszat.kormany.hu oldalon.)

B. T.

Kidolgozták a munkaprogramot

A Közép- és Kelet-Európai Akvakultúra Központok Hálózata (NACEE) május 3-án tartotta harmadik közgyűlését az Aranypony Zrt. rétimajori konferencia központjában. A HAKI kezdeményezésére 2004-ben, Szarvason megalakult NACEE hat éven keresztül jogi személyiség nélküli hálózatként működött, azonban 2010-ben nonprofit egyesületté vált a Magyarországon bejegyzett egyesület. A NACEE, mint önálló szervezet, különböző nemzetközi projekteknél jogosult részt venni.

A nemzetközi workshop résztvevőinek egy csoportja az Aranypony Zrt. rétimajori központjának konferencia termében

A közgyűlésen a NACEE-tagok képviseletében mintegy 40 fő vett részt a következő 9 közép- és kelet-európai országból: Belorusz-szia, Csehország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Moldávia, Oroszország és Ukrajna. Megfigyelőként részt vett az ülésen Horvátország képviselője is. Az egyesületnek a magyar jogszabályok szerint csak magyar tisztségviselői lehetnek, így elnöke Dr. Váradi László, elnökhelyettese Dr. Jeney Zsigmond, főtitkára Lengyel Péter, az ellenőrző bizottság elnöke Valentinyi Károly, tagja Dr. Rónyai András. A NACEE létrehozott ugyanakkor a tagok képviselőiből álló szakértői tanácsadó bizottságot, amelynek elnöke a lengyel Dr. Ryszard Kolman.

A közgyűlés egyik fontos napirendi pontja volt a szakértői tanácsadó bizottság tanácskozási, amelynek során kidolgozták a 2012. évi munkaprogramot. A program alapvető célja, hogy a tagok közötti együttműködéssel elősegítse az Európai Unió és

más nemzetközi szervezetek által finanszírozott K+F projekteknél való részvételt. A NACEE a HAKI partnereként jelenleg is részt vesz néhány EU-projektben (pl. ARRANA, AQUAEXCEL), és potenciális résztvevője több előkészítés alatt álló projektnek, többek között egy FAO-finanszírozású projektnek, amely a kelet-európai régióban a halgenetikai erőforrások védelmére és fenntartható hasznosítására irányul.

A NACEE-programok szervezése során hagyomány, hogy a hivatalos üléseket összekötjük egy szakmai fórummal. Ebben az évben egy olyan workshopra került sor, amelynek három témája az alábbiak voltak:

- új termelőrendszerek és technológiák a pontytenyésztésben;
- halgenetikai erőforrások menedzse-mentje az édesvízi akvakultúrában;
- multifunkcionális tógazdálkodás.

A tavi tógazdálkodásban alkalmazható új technológiákról, a magyar pontytenyésztési programról Dr. Gorda Sándor, a multifunkcionális tógazdálkodásról, illetve az Aranypony Zrt. eredményeiről és tapasztalatairól Ifj. Lévai Ferenc tartott előadást. A bevezető előadásokat felkért előadások és hozzászólások követték, amelynek során magyar, lengyel, orosz és ukrán szakemberek ismertettek új eredményeket és tapasztalatokat a workshop egy-egy témájához kapcsolódóan. A szervező NACEE szinkrontolmácsolást biztosított nemcsak angol és orosz, hanem magyar nyelven is, így az előadásokat a workshopon részt vevő magyar szakemberek is követhették, bár sajnos kevesen jelentek meg a rendezvényen. A szervezők tervezik, hogy az előadásokat magyarul közzéteszik a Magyar Akvakultúra Szövetség honlapján.

Dr. Váradi László
elnök

SILVER ACQUA 1214 Budapest, II. Rákóczi Ferenc u. 277. Tel: 06-20/222-9901, +36 (20) 964-6732 E-mail: silveraqua@silveraqua.hu

Magma Silver – a víztisztítók új generációja már Magyarországon is!

A Magma Silver egy formatervezett házi víztisztító berendezés, amely a fordított ozmózis (Reverse Osmosis) eljárással működik.

Ez a víztisztító a bizonyítéka annak, hogy a víztisztításban nem köthetünk kompromisszumokat, hiszen a családunk, és a magunk egészsége, élete a tét! Az utóbbi évek fejlesztéseinek eredményeképpen megalkottak egy olyan víztisztítót, ahol nincs helye a kérdéseknek, a Magma Silver minden felmerülő problémára választ ad, csak megnyugtató megoldásokkal találkozunk.

A Magma Silverben a legmodernebb, és az elérhető legfinomabb, amerikai FilmTec szűrőmembrán felel azért, hogy a vízünk valóban megszabaduljon a kockázati anyagoktól. Az 0,0001 mikronos membrán a legmagasabb anyagviszataratással rendelkezik ami a piacon kapható.

Silver Ruhens irodai vízadagoló álló automata

A munkahelyen sem kell lemondani a tiszta víz fogyasztásáról, ráadásul egy cégnek az amúgy magas ásványvíz költségeket is megspórolja egy ilyen berendezés. Az új Silver Ruhens automata, megjelenésével, kialakításával bármely vállalat irodájában vagy akár lakásban megállja a helyét. Az esztétikum mellett a beltartalom is különleges, hiszen minden olyan biztonsági, és minőségi megoldással rendelkezik, amellyel a Magma Silver háztartási víztisztító berendezés. Sőt még új innovatív fejlesztések is helyet kaptak ezekben a berendezésekben.

Stratégiai kérdés a korszerű vízgazdálkodás

Az agrárgazdaság, a vidékfejlesztés és a vízgazdálkodás összefüggéseiről rendezett konferenciát április 24-én a vidékfejlesztési tárca „Célkeresztben a vízgazdálkodás” címmel. A rendezvényen az egyes ágazatok államtitkárai, Czerván György, Illés Zoltán és V. Németh Zsolt tartottak tájékoztatót az eddig elért eredményekről, a stratégiai feladatokról és az egyes szakterületek kihívásairól.

– A vízgazdálkodás területén elengedhetetlen szükség van a változásokra és a korszerűsítésre, ezek a folyamatok jelenleg is zajlanak – hangsúlyozta előadásában Illés Zoltán. A környezetügyért felelős államtitkár kiemelte a vízgazdálkodási stratégia megalkotását, a vízgazdálkodási törvény átfogó megújításának szükségességét is, összhangban az Európai Unió Víz-keretirányelvével. Emellett hangsúlyozta egy aszálykezelési terv elkészítésének fontosságát is.

Stratégiai fontosságú a vízkincs és a termőföld

Illés Zoltán arra hívta fel a figyelmet, hogy a következő évtizedekben a víznek és a termőföldnek lesz a legnagyobb értéke, éppen ezért az egyes államoknak meg kell őrizniük saját természeti kincseiket. A magyar kormány is arra törekszik, hogy vízkészletünket és termőföldjeinket nemzeti kézben tartsa, illetve ahol lehet, ott visszavásárolja. Az államtitkár hangsúlyozta, hogy ebben a kérdésben az erős államra, nem pedig a piacra és az egyéni kezdeményezésekre kell hagyni.

Az államtitkár elsődlegesen a mélységi vízkészletek hasznosítását szorgalmazta a felszíniek helyett, a vízfogyasztásban pedig a környezetkímélő megoldásokra, a környezetbarát csomagolás fontosságára hívta fel a figyelmet. Illés Zoltán kérdésre válaszolva beszélt arról is, hogy szükség van záportározók építésére, de ezeket kizárólag állami földekre lehet megépíteni.

Kiszámítható vízgazdálkodásra van szükség

Az öntözés elterjesztése csökkentheti az egyre szélsőségesebb időjárás következtében kialakuló termelési kockázatokat, például az aszálykárt – hangsúlyozta Czerván György agrárgazdaságért felelős államtitkár, majd hozzátette: a kertészet és az állattartás is vízigényes ágazat, ezért az országnak kiszámítható vízgazdálkodásra van szüksége. A Vidékfejlesztési Minisztérium komplex vízgazdálkodási stratégiát készít, melyben felülvizsgálja a vízjogi

engedélyek költségeit, a hozzájuk kapcsolódó engedélyezési eljárást és a díjszabást. A tárca a stratégia keretében ösztönözné a gazdaságokat, hogy fejlesszék öntözési rendszereiket.

A kertészet az intenzív öntözés mellett a termálvízkészletek adta lehetőségeket is hasznosítja, ezért a kormány januárban úgy döntött, hogy a termálenergiát használó gazdák visszaszajtolási kötelezettségét felfüggeszti 2015. június 30-ig. A köztes időszakban a VM a termálvizek mezőgazdasági hasznosításának szabályozását a gazdasági és fenntarthatósági szempontokat is figyelembe véve dolgozza ki. A tárca arra törekszik, hogy az új szabályozásban az uniós elvárásoknak megfelelően a természet- és környezetvédelmi szempontok is érvényesüljenek, ugyanakkor a fóliás és üvegházi kertészetek fennmaradjanak, és ne kerüljenek versenyhátrányba.

A kormány célja, hogy az új kétpilléres mezőgazdasági és kockázatkezelési rendszer működtetésével kiszámíthatóbbá tegye az időjárási kockázatoktól egyre inkább függő termelést – mondta az államtitkár. Emlékeztetett arra, hogy 2012. május 15-ig kellett beadni az egységes kérelmet, melyben a gazdák csatlakozhatnak az új kockázatkezelési rendszerhez.

Vízgazdálkodás a Közös Agrárpolitikában

Czerván György kiemelte: a 2014. január elsejétől életbe lépő új Közös Agrárpolitika (KAP) támogatási feltételrendszerében megmaradnak és némileg erősödnek a kölcsönös megfeleltetés vízvédelmi követelményei és vízgazdálkodási előírásai. A KAP vízgazdálkodási tervében az ágazati és nemzeti vízgazdálkodási igények, koncepciók, valamint a termálvízfelhasználás, a természet- és környezetvédelmi szempontok, a vidékfejlesztési források, az egyéb uniós és nemzeti fejlesztési források összehangolása a cél.

Az öntözéssel kapcsolatos beruházások közül kizárólag azok minősülnek támogathatóknak, amelyeknél a vízfelhasználás a korábbihoz képest legalább 25 százalékkal csökken. Azok a tagállamok, amelyek 2004-ben vagy később csatlakoztak az uni-

óhoz, támogatást kaphatnak új öntözőberendezések beszerzésére, amennyiben környezeti elemzés bizonyítja, hogy a beruházás fenntartható és nincs kedvezőtlen hatása a környezetre – fogalmazott az államtitkár.

Támogatási lehetőségek a vízgazdálkodásban

V. Németh Zsolt vidékfejlesztésért felelős államtitkár előadásában hangsúlyozta: a mezőgazdaságnak nemcsak az a feladata, hogy egészséges, jó minőségű élelmiszert lássa el a lakosságot, de az is, hogy megőrizze termőföldjeink, vizeink minőségét, védje ivóvízbázisainkat.

Az államtitkár elmondta, hogy európai uniós forrásból lehet támogatást igényelni vízgazdálkodási szaktanácsadásra, jelenleg 95 tanácsadó segítségét kérhetik a gazdák. Emlékeztetett arra is, hogy a tárca többször, legutóbb 2011 nyarán irt ki pályázatot belvízvédelem, vízkárelhárítás, öntözés és melioráció (talajjavítás) fejlesztésére. Az összesen 2 milliárd forintos keretre 152 pályázat érkezett, ezek elbírálása a következő hetekben fejeződik be.

Megfelelő öntözőrendszer kiépítésére van szükség

V. Németh Zsolt kiemelte azt is, hogy a vízgazdálkodásnak fontos szerepe van a zöldség-gyümölcs ágazat fejlesztésében is, hiszen a termékszektorhoz elengedhetetlen a megfelelő öntözőrendszer kiépítése. Az államtitkár beszélt a tavalyi és az idei pályázati lehetőségekről: tavaly nyáron gyümölcs és kertészeti ültetvények telepítésére, korszerűsítésére volt lehetőség 2 milliárd forintos keretből, majd az idei év elején a kertészetek felújításához, bővítéséhez lehetett összesen 4 milliárd forint pályázni.

Az állattartó telepek korszerűsítésére kiírt pályázaton kutak, itató- és vízvezeték-rendszerek kiépítésére kérhetek forrást a termelők. Az agrár-környezetgazdálkodási programban a talaj- és vízerózió elleni küzdelemre, a vizes élőhelyek gondozására lehet támogatást kérni. A Tanyaprogram segíti a tanyás térségek ellátását egészséges ivóvízzel, illetve a szennyvíz környezetbarát kezelését, elhelyezését.

A konferenciát a Magyar Hidrológiai Társaság, a Magyar Agrárkamara, illetve a Magyar Mérnöki Kamara Vízépítési és Vízgazdálkodási Tagozata a Vidékfejlesztési Minisztériummal közösen szervezte.

VM sajtóosztály

Széchenyi Agrár kártya „Jövet-menet”

MAGYAR TAKARÉK
A HAZAI BANK

Egy mozgásban lévő bank,
a mozgásban lévőknek